
STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

Genomförandekommittén
för nya Polismyndigheten
Ju 2012:16

OP 15 Polisens nationella utredningskoncept (PNU)

Rapport

[Ange författarens namn]

2014-08-29

Innehåll

Sammanfattning	3
1. Inledning	4
2. Bakgrund	5
3. Projektarbetet.....	5
4. Avgränsning.....	6
5. Tillvägagångssätt.....	6
5.1 Arbetet med uppdatering och granskning av texterna i PNU	8
5.2 Arbetet med att ta fram tillkommande förslag på metoder, processer och handböcker	10
5.3 Arbetet med ett elektroniskt stöd för användandet av PNU på Polismyndighetens intranät	10
6. Struktur och innehåll i Polisens nationella utredningsdirektiv	11
7. Struktur för ett elektroniskt stöd för användandet av Polisens nationella utredningsdirektiv på Polismyndighetens intranät	13
8. Projektgruppens rekommendationer.....	14
8.1 Vidareutveckling av Polisens nationella utredningsdirektiv.....	14
8.2 Införande av Polisens nationella utredningsdirektiv i Polismyndigheten	14
8.3 Förvaltning av Polisens nationella utredningsdirektiv	15
Bilagor	16
1. Uppdragsdirektiv OP-15, Polisens nationella utredningskoncept (PNU), 2014-02-21.....	16
2. Polisens nationella utredningsdirektiv – Det brottsutredande uppdraget, 2014-08-29	16
3. Power point-presentation av det elektroniska stödet för användandet av PNU på Polismyndighetens intranät, 2014-08-29 ..	16
4. Projektdirektiv OP-15.1, Genomförande av metodstödet, polisens nationella utredningsdirektiv, PNU, 2014-08-12.....	16

Sammanfattning

Genomförandekommittén för nya Polismyndigheten har i Uppdragsdirektiv OP-15, Polisens nationella utredningskoncept (PNU), gett en projektgrupp uppdraget att:

- lämna förslag på utformning av ett elektroniskt stöd för användandet av PNU på Polismyndighetens intranät som ska kunna användas från den 1 januari 2015,
- uppdatera texterna i PNU och granska att de överensstämmer med det arbete som tagits fram inom projektet OP-4 Utredningsverksamheten och
- tillföra förslag på metoder och processer samt annat stöd såsom handböcker.

Arbetet har resulterat rapporten *Polisens nationella utredningsdirektiv (PNU), Det brottsutredande uppdraget*, som inte är komplett men som kommer att färdigställas under hösten 2014. I ett tidigt skede konstaterade projektgruppen vikten av att ändra benämningen från *koncept* till *direktiv*. Detta för att betona vikten av att skapa ett gemensamt och enhetligt arbetssätt inom polisen. I rapporten finns de väsentligaste och mer övergripande delarna från *Polisens nationella utredningskoncept* från 2004, men i en ny innehållsstruktur. Från gamla PNU har framgångsfaktorerna för ett effektivt brottsutredningsarbete överförts. Det handlar om vikten av inledande utredningsåtgärder, brottssamordning och det kriminaltekniska arbetet m.m. Härutöver har kompletteringar gjorts när det gäller områdena *Ledning och styrning*, *Resurs och kompetens* samt *Extern samverkan*. Dessa avsnitt vänder sig i första hand till medarbetare på olika chefsnivåer. Utöver detta innehåller *Polisens nationella utredningsdirektiv* ett mer detaljerat, komplett och nationellt enhetligt metodstöd. Här ska finnas länkar till styrdokument, överenskommelser och nationellt enhetliga strategier, handböcker samt lathundar m.m. som har bäring på utredningsverksamheten. Det nya PNU är således ett metodstöd för det operativa arbetet i en brottsutredning men även ett stöd för personal på olika chefsnivåer som leder, planerar och ansvarar för utredningsverksamheten. I *Polisens nationella utredningsdirektiv* finns följande huvudrubriker:

- *Inledning*
- *Strategisk ledningsnivå*
- *Indirekt ledningsnivå*
- *Direkt ledningsnivå*
- *Generella direktiv – utreda brott*
- *Specifika direktiv – utreda brott*

Ett arbete återstår med att komplettera textavsnitten och lägga in de länkningar som är relevanta. Detta arbete kommer att fortsätta under hösten 2014. *Polisens nationella utredningsdirektiv* kommer i framtiden även att kompletteras med länkar som behandlar det brottsförebyggande arbetets och underrättelseverksamhetens kopplingar till utredningsverksamheten. Därefter ska direktivet implementeras i den nya Polismyndigheten.

Utifrån innehållet i *Polisens nationella utredningsdirektiv* har en modell tagits fram som speglar dess innehåll och struktur. Så långt arbetet hittills färdigställts, har modellen byggts in i strukturen för Polismyndighetens nya intranät i form av ett elektroniskt stöd.

1. Inledning

Genomförandekommittén för nya Polismyndigheten har i Uppdragsdirektiv OP-15, *Polisens nationella utredningskoncept* (PNU), gett en projektgrupp uppdraget att:

- lämna förslag på utformning av ett elektroniskt stöd för användandet av PNU på Polismyndighetens intranät som ska kunna användas från den 1 januari 2015,
- uppdatera texterna i PNU och granska att de överensstämmer med det arbete som tagits fram inom projektet OP-4 Utredningsverksamheten och
- tillföra förslag på metoder och processer samt annat stöd såsom handböcker.¹

Thomas Rolén har i sitt ställe utsett Lisbeth Johansson, Åklagarmyndigheten, till uppdragsägare för OP-15.

Projektdeltagare

I projektet har Per Blomqvist på Polisavdelningen vid Rikspolisstyrelsen varit uppdragsledare. Projektgruppen har i övrigt bestått av Pontus Oscarsson, Pia Frölén och Ylva Evers på Polisavdelningen.

I kap. 6 redovisas en översiktlig beskrivning av innehållet i det som fortsättningsvis benämns *Polisens nationella utredningsdirektiv*. En beskrivning av strukturen för det elektroniska stödet för PNU, finns i kap. 7.

---

¹ Se bilaga 1.

2. Bakgrund

För att införa enhetliga arbetsmetoder togs Polisens nationella utredningskoncept – för ökad lagföring och brottsreduktion, fram i en slutrapport från 2004. Polisens underrättelsemodell (PUM) togs fram 2005 och är en lednings- och styrningsmodell för polisens brottsbekämpande verksamhet. Det s.k. mängdbrottsprojektet inleddes i juli 2005 och avslutades i juni 2007. Syftet med projektet var att öka polisens grundläggande förmåga att bekämpa brott. Detta skulle ske genom att införa arbetsmetoderna i PNU och PUM.

År 2009 och 2011 fick Rikspolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket i uppdrag att till regeringen redovisa hur handläggningen av mängdbrott kunde förbättras och effektiviseras. För polisens del var PNU utgångspunkten när olika åtgärder beslutades och planerades. Arbetet i dessa två uppdrag har bl.a. resulterat i en ökad samverkan i rättskedjan.²

År 2012 fick Rikspolisstyrelsen och Åklagarmyndigheten två regeringsuppdrag: Myndigheterna skulle tillsammans dels analysera resultatet av verksamheten utredning och lagföring dels granska kvaliteten i handläggningen av den brottsutredande verksamheten.³ Även i dessa uppdrag var arbetsmetodiken i PNU en viktig utgångspunkt för arbetets genomförande.

3. Projektarbetet

Projektgruppen startade arbetet den 21 februari 2014 med att upprätta en tids- och aktivitetsplan. Gruppen har haft i genomsnitt cirka ett arbetsmöte per vecka. Under arbetets gång har samverkan ägt rum med projektet It-12 Polisens intranät. Projektgruppen inom OP-4 har använts som referensgrupp och avstämning har gjorts med dem vid två möten. Veckovisa statusrapporteringar har lämnats till uppdragsägaren.

Förutom ovan nämnda arbetssätt i enlighet med uppdragsdirektivet, har en referensgrupp med representanter från några av polismyndigheterna, Polisens chefs- och ledarcenter, Polishögskolan samt Rikskriminalpolisen, HR- och Polisavdelningen vid Rikspolisstyrelsen använts.

---

² Uppdragen redovisades i slutrapporterna *Ökad effektivitet och förbättrad samverkan vid handläggning av mängdbrott*, maj 2010 och *Förbättrad hantering av mängdbrott*, oktober 2011.

³ Uppdragen redovisades i mars 2013 i rapporterna *Analys av resultatet för verksamheten utredning och lagföring* och *Granskning av kvaliteten i den brottsutredande verksamheten*.

4. Avgränsning

I förslaget till struktur för Polisens nationella utredningsdirektiv är huvudfokus polisens brottsutredande uppdrag. Det brottsförebyggande arbetet har inte omhändertagits i detta uppdrag. Detsamma gäller underrättelseverksamheten⁴ och dess betydelse för brottsutredningsarbetet. I Polisens nationella utredningsdirektiv finns ett nytt rubrikinnehåll som är mer omfattande än tidigare. De uppdaterade textavsnitten är ett förslag⁵ som projektgruppen tagit fram och som inte har delats eller förankrats med några utanför projektgrupperna inom OP-4 och OP-15.

Det förslag till struktur för elektroniskt stöd för användande av Polisens nationella utredningsdirektiv på intranätet som projektgruppen lägger fram, utgör en övergripande modell. När den är färdigställd kommer modellen att innehålla en komplett rubrikstruktur med text och eventuellt bilder samt filmer m.m. Så långt modellen är färdigställd har även projektet It-12 Polisens intranät byggt in stödet i Polismyndighetens intranät. Enligt deras tidplan ska modellen vara färdig den 7 oktober 2014.

Projektgruppen har inom given tidsram inte funnit det möjligt att ta fram ett komplett textinnehåll i Polisens nationella utredningsdirektiv. Detsamma gäller förslaget på utformning av ett elektroniskt stöd för användandet av PNU på Polismyndighetens intranät. I arbetet har en prioritering gjorts för att kunna skapa en struktur för ett väl underbyggt och användarvänligt metodstöd samt elektroniskt stöd. Dessa behöver ses över och kompletteras i arbetet med den fortsatta utvecklingen. Projektgruppen har därför föreslagit att det återstående arbetet ska genomföras med stöd av ett nytt direktiv, vilket beslutats den 12 augusti 2014, se bilaga 4.

Att införa och implementera Polisens nationella utredningsdirektiv ingår inte i detta uppdrag.

5. Tillvägagångssätt

Projektgruppen har tagit avstamp i PNU samt de sju rapporter⁶ som tagits fram av Genomförandekommittén för nya Polismyndigheten

⁴ Se OP-3.1 *Underrättelseledd operativ gränslös samverkan*.

⁵ Texterna är dock i mesta möjliga mån enmyndighetsanpassade.

⁶ 1. *Utredningsverksamheten OP-4 Kartläggning processer och flöden*, 2013-09-01,
2. *Utredningsverksamheten OP-4 Specialister och specialisering*, 2013-10-30,
3. *Utredningsverksamheten OP-4 Framgångsfaktorer i utredningsverksamheten*,
2013-10-30,
4. *Utredningsverksamheten OP-4 En optimal förundersökningsledarprofil*, 2013-10-30,
5. *Utredningsverksamheten OP-4, Vad krävs för ett bättre utredningsresultat i form av fler lagförda?*, 2013-11-5,

inom OP-4 Utredningsverksamheten, och då särskilt den sjunde som lämnar förslag till ett reformerat PNU samt processer och metoder inom utredningsverksamheten.

Genomförandekommittén fattade den 14 maj 2014 beslut som redovisas i rapporten *Beslut om huvuddragen i den nya Polismyndighetens detaljorganisation – med medborgare och medarbetare i centrum*.⁷ I beslutet har delar från underlagen i rapporterna från OP-4 Utredningsverksamheten fastställts, bl.a. hur organisation och ansvar för utredningsverksamheten ska se ut samt förundersökningsledarens roll, vilket också beaktats i detta arbete.

Härutöver har identifierats att innehållet i följande rapporter från Genomförandekommittén för nya Polismyndigheten har beröringspunkter med uppdraget och kan komma att få betydelse för det fortsatta utvecklingsarbetet av Polisens nationella utredningsdirektiv. Även här har vissa delar fastställts i ovan nämnda beslut från Genomförandekommittén.

- OP-1.03 Utveckling av formerna för samverkan mellan polisen och kommunerna samt andra lokala aktörer, 2014-06-30
- OP-3 Kärnverksamhet, En ny organisation för polisen, 2014-01-20
- OP-3 Kärnverksamhet, Delrapport, 2014-08-31
- OP-3.1 Underrättelseledd operativ gränslös samverkan, 2013-12-18
- OP-3.2 Övergripande strukturreform av LKC, PKC och telefonväxel, 2013-12-20
- OP-3.3 Brottsoffer- och personsäkerhetsarbete, Slutrapport, 2014-01-16
- OP-4.1 Brottssamordning, 2014-03-14
- OP-6 Den forensiska verksamheten, 2014-01-20
- OP-11 Nationellt forensiskt centrum, 2014-03-31
- JU-1.1 Arbets- och delegationsordning m.m., ska redovisas 2014-10-01
- VS-1, Polismyndighetens styrdokument, ska redovisas 2014-09-30

I arbetet med Polisens nationella utredningsdirektiv har strukturen i Polisens metodstöd för utredning av grova våldsbrott (PUG) varit vägledande i tillämpliga delar. Metodstödet innehåller en beskrivning av ansvarsfördelningen för alla de olika rollerna i utredningsorganisationen i dessa typer av utredningar och den beskriver också utredningsprocessens flöde. Ett annat dokument som är relevant för arbetet är Polisens underrättelsemodell (PUM) där bl.a. styrning och ledning av polisverksamheten beskrivs. De förslag som kommer att

---

6. *Utredningsverksamheten OP-4 Var ska brott utredas? Enhetliga strukturer, ledning och mandat*, 2014-01-10 och

7. *Utredningsverksamheten OP-4 Rapport, sista delen*, 2014-03-14.

⁷ Dessförinnan hade ett inriktningsbeslut fattats den 16 oktober 2013 om Polismyndighetens övergripande organisation och styrning.

presenteras i uppdraget *Operativ ledning*⁸ kan utgöra underlag för den fortsatta utvecklingen av Polisens nationella utredningsdirektiv.

Den 15 april 2015 ägde ett avstämningsmöte rum med projektgruppen inom OP-4, vilket i huvudsak fokuserade på strukturen för det elektroniska stödet för PNU. Medskick till arbetsgruppen inom OP-15 var att stödet bör vara heltäckande och på bästa sätt beskriva arbetsmetodikerna. Målgruppsanpassning, pedagogiskt budskap och layout är viktiga framgångsfaktorer i arbetet med PNU. Synpunkter framfördes även angående förtydliganden och kompletteringar när det gäller områden och underrubriker i det elektroniska stödet liksom i rapporten Polisens nationella utredningsdirektiv, vilka i huvudsak omhändertagits.

Den 17 juni 2011 hölls ett slutligt avstämningsmöte med projektgruppen inom OP-4, som fått ta del av utkast till Polisens nationella utredningsdirektiv, en uppdatering av det elektroniska stödet samt ett utkast till denna projektrapport. Gruppen tillstyrkte förslaget till utformning och även det förslag om det fortsatta arbetet efter redovisningen av detta uppdrag, som presenterades på mötet.

I arbetet har även en referensgrupp skapats med ambitionen att det ska finnas en representation av olika yrkesroller, ansvarsnivåer och kompetensområden inom utredningsverksamheten. Syftet har varit att identifiera verksamhetens behov och att även kunna testa om framtagna förslag är målgruppsanpassade och användarvänliga. I gruppen har kompetenser inom följande områden ingått: strategiskt, indirekt och direkt ledarskap, förundersökningsledning, utredning (i olika skeden i förundersökningsprocessen), kriminalteknik samt HR m.fl. Kommunikation med denna referensgrupp har skett skriftligen.

Framförda synpunkter från de båda referensgrupperna har i huvudsak inarbetats i förslagen.

5.1 Arbetet med uppdatering och granskning av texterna i PNU

Innehållet i PNU-rapporten från 2004 inklusive de 6 bilagorna har granskats i projektgruppen. De väsentligaste och mer övergripande delarna därifrån har förts över till Polisens nationella utredningsdirektiv, men i en ny struktur. Det handlar främst om framgångsfaktorerna för ett effektivt brottsutredningsarbete, d.v.s. inledande utredningsåtgärder, brottsamordning och det kriminaltekniska arbetet. Vidare att utredare och förundersökningsledare ska ha rätt kompetens och tjänstgöra på brottsfrekventa tider samt att det ska finnas en tydlig ledning och styrning av utredningsverksamheten.

---

⁸ Uppdrag från rikspolischefen i beslut VLK 32/13.

Polisens nationella utredningsdirektiv är alltså inte en i detalj uppdaterad version av PNU från 2004 utan har en annan struktur, som dessutom har kompletterats med mer detaljerad information när det gäller områden såsom ledning och styrning, resurs och kompetens samt extern samverkan. Utöver detta kommer det att finnas ett mer detaljerat och komplett metodstöd för t.ex. olika brottstyper och brottsområden.

I sista delrapporten inom uppdraget OP-4, Utredningsverksamheten, 14 mars 2014, föreslås en ny struktur med fyra avsnitt för ett reformerat PNU. Dessa är:

1. Inledning
2. Utredningsverksamheten (utredningsprocessen)
3. Generella anvisningar
4. Specifika anvisningar

Projektgruppen inledde sitt arbete med att analysera hur den nya strukturen bäst ska kunna fylla behoven för alla anställda som, oavsett nivå, direkt eller indirekt berörs av arbetet i utredningsverksamheten. En analys gjordes även av hur den bästa skärningen görs av det material som ska finnas under rapportens olika delar. Detta gjordes utifrån den i avsnitt 5.3 nämnda, framtagna modellen för det elektroniska stödet på Intrapolis. I denna hade ledningsansvaret för utredningsverksamheten identifierats som ett område som behövde förtydligas. Därför lades tre rubrikområden till i Polisens nationella utredningsdirektiv:

- Ledning och styrning av utredningsverksamheten
- Resursförsörjning samt kompetensförsörjning och kompetensutveckling
- Extern samverkan med andra myndigheter samt internationell samverkan

I den struktur som slutligt bestämts har dessa områden sorterats in under var och en av de huvudrubriker som anger de tre ledningsnivåerna i organisationen d.v.s. *strategisk, indirekt* respektive *direkt ledningsnivå*. I dessa ledningsavsnitt finns i nuläget endast förslag till text inlagt som ska bearbetas av kompetens som bör inhämtas i det fortsatta arbetet.

Projektgruppen har lagt störst fokus på arbetet med strukturen för de nästkommande två huvudrubrikerna som kom att benämnas *Generella direktiv - utreda brott* och *Specifika direktiv - utreda brott*. I arbetet har fastställts vilka sakområden som ska ingå i, och hur många undernivåer, som ska finnas under *Generella direktiv - utreda brott*. Här finns ett antal områden som är generella för en brottsutredning såsom t.ex. förundersökningsledning, tvångsmedel och brottsoffer. Valet att göra

denna uppdelning har medfört att det i nuläget enbart finns en övergripande struktur som kan kopplas till utredningsprocessen.

Det som i förslaget benämns *Specifika direktiv - utreda brott* har delats in i undergrupperna brottsbalksbrott, speciallagstiftning samt brottsområden. Härunder bör de metodstöd och direktiv m.m. som är specifika för visst eller vissa brott läggas in.

Förslaget till struktur för Polisens nationella utredningsdirektiv har delats på Polisavdelningen vid Rikspolisstyrelsen. Synpunkterna kommer att arbetas in löpande i det fortsatta arbetet.

5.2 Arbetet med att ta fram tillkommande förslag på metoder, processer och handböcker

Samtliga polismyndigheter har ombetts att komma in med information om vilka metodstöd m.m. som används lokalt i utredningsverksamheten. Projektgruppen har gjort en sammanställning av materialet. En sammanställning har även gjorts av det nationella material som finns (efter inventering vid Rikspolisstyrelsen, Polisavdelningen, Rikskriminalpolisen och Polisens intranät). Insamlat material bör i det fortsatta arbetet, efter att det kvalitetssäkrats, sorteras in under någon av kategorierna:

- strategier
- handböcker och handledningar m.m.
- direktiv
- lathundar och checklistor m.m.⁹

Materialet kommer att omhändertas enligt projektdirektiv OP-15.1, Genomförande av metodstödet, polisens nationella utredningsdirektiv, PNU, 2014-08-12, se bilaga 4.

5.3 Arbetet med ett elektroniskt stöd för användandet av PNU på Polismyndighetens intranät

Arbetsgruppen har tagit del av tre filmer från projektet It-12 Polisens intranät, om uppbyggnad och funktioner hos Polisens nya intranät. En kontinuerlig dialog har också ägt rum för att säkerställa att intranätets struktur överensstämmer med de behov som föreligger för att utforma ett användarvänligt och lättillgängligt elektroniskt stöd. När det gäller innehållet har utgångspunkten varit att det ska vara användbart för de olika roller och funktioner inom utredningsverksamheten som kommer att använda stödet.

---

⁹ Se även Uppdragsdirektiv, VS-1, Polismyndighetens styrdokument, 2014-06-03, från Genomförandekommittén för nya Polismyndigheten.

Inledningsvis togs en grundstruktur fram i form av en grafisk modell för hur stödet skulle utformas. Den var indelad i de olika generella områden som utredningsprocessen består av samt även i olika brott och brottstyper. Den var även uppdelad utifrån berörda ledningsnivåer i organisationen och deras respektive ansvarsområden. Efter hand har den anpassats till strukturen för Polisens nationella utredningsdirektiv så att den speglar dess innehåll.

6. Struktur och innehåll i Polisens nationella utredningsdirektiv

Även om ett enhetligt PNU inte införts vid polismyndigheterna (OP4 Utredningsverksamheten, Rapport, sista delen, 14 mars 2014) har grundidén implementerats. Det vidare utvecklingsarbetet handlar därför om att införa enhetliga strukturer och metoder.

Relevanta och alltjämt gällande övergripande delar från dagens PNU har därför uppdaterats och överförts till Polisens nationella utredningsdirektiv. Strukturen har dock förändrats och utgår från att den ska utgöra ett lättillgängligt stöd och verktyg för alla polisanställda som, oavsett organisatorisk nivå, arbetar i det brottsutredande uppdraget.

I Polisens nationella utredningsdirektiv förtydligas:

- att ledning och styrning av utredningsverksamheten, resurs- och kompetensförsörjning samt extern samverkan utgör en viktig grund för att utredningsarbetet ska kunna bedrivas effektivt och med hög kvalitet,
- innehåll och åtgärder i utredningsprocessen och det brottsutredande uppdraget,
- de nationellt enhetliga och mer detaljerade utredningsmetoder m.m. som finns och
- var och ens roll i det brottsutredande uppdraget.

Nedan följer en sammanfattande beskrivning av strukturen i Polisens nationella utredningsdirektiv. Det fullständiga innehållet, så långt det hittills färdigställts, finns i bilaga 2. Efter ett inledningsavsnitt kommer de tre ledningsavsnitten:

- *Strategisk ledningsnivå*

- *Indirekt ledningsnivå*
- *Direkt ledningsnivå*

Under samtliga ovan nämnda avsnitt finns underrubrikerna:

- *Ledning och styrning,*
- *Resurs och kompetens samt*
- *Extern samverkan.*

Här ska finnas länkar till de nationella styrdokument som finns när det gäller utredningsverksamheten inom bl.a. områdena organisation och mål, funktions- och processansvar samt resurs- och kompetensförsörjning. Detsamma gäller internationella överenskommelser och överenskommelser eller riktlinjer för samverkan med andra myndigheter. Under vart och ett av dessa avsnitt finns relevanta underrubriker.

Därefter kommer de två rubrikerna:

- *Generella direktiv - utreda brott*
- *Specifika direktiv – utreda brott*

Under *Generella direktiv – utreda brott* finns, i bokstavsordning, en komplett uppräkningslista av huvudområden som är generella för brottsutredningsarbetet. Dessa rubriker är:

- *Anmälan*
- *Brottsoffer*
- *Brottssamordning*
- *Förundersökningsledning*
- *Fullmaktsförfarande*
- *Förhör*
- *Förundersökningsanteckning*
- *Förundersökningsprotokoll*
- *Kriminalteknik*
- *Ordningsföreläggande*
- *Promemoria*
- *Tvångsmedel*

Under rubrikerna har länkar och hänvisningar gjorts till de nationella metodstöd och checklistor m.m. som gäller, t.ex. inom områdena brottsoffer och brott i nära relation. Här finns också en, så långt möjligt, enhetlig struktur för underrubriker inlagd.

Under *Specifika direktiv – utreda brott* ska länkar till handböcker, och lathundar m.m. läggas in som är specifika för visst eller vissa brott. De specifika direktiven är indelade i områdena *Brottsbalk*, *Speciallagstift-*

ning och *Brottsområden*. Avsnittet är inte tänkt att fungera som en brottskatalog utan här kommer endast de brott eller brottsområden, t.ex. brott i nära relation som har ett specifikt metodstöd, att återfinnas. En viss klustring av brotten kan därför komma att ske.

Det arbete som återstår när det gäller Polisens nationella utredningsdirektiv är att:

- granska och komplettera samtliga textavsnitt,
- identifiera, och eventuellt bearbeta, relevanta metodstöd i det material som samlats in,
- identifiera eventuella behov av nya metodstöd,
- komplettera med hänvisningar till samtliga relevanta metodstöd, handböcker m.m. under avsnitten generella och specifika direktiv för att utreda brott,
- lägga in text samt hänvisningar till relevanta styrdokument, strategier m.m. under de tre ledningsnivåavsnitten,
- komplettera med länkar till information om det brottsförebyggande arbetet och kriminalunderrättelseverksamheten och

7. Struktur för ett elektroniskt stöd för användandet av Polisens nationella utredningsdirektiv på Polismyndighetens intranät

Enligt promemoria 2014-01-21 från Genomförandekommittén för den nya Polismyndigheten, *Så tar du fram innehåll till den nya Polismyndighetens intranät*, ska den nya Polismyndighetens intranät främja enhetliga arbetssätt och driva på utvecklingen av myndigheten.

Det elektroniska stödet ska helt och hållet spegla innehållet i PNU och användas av den breda målgruppen som omfattas av det brottsutredande uppdraget, t.ex. arbetsledare på olika nivåer, operatörer vid PKC¹⁰, yttre personal, förundersökningsledare och kriminaltekniker. Det fullständiga innehållet, så långt det hittills färdigställts, presenteras i bilaga 3.

Det elektroniska stödet kommer att återfinnas under huvudfliken "Brottsbekämpning" som ska finnas på startsidan på intranätet. Här återfinns också en länk till PNU i sin helhet. I övrigt ska det finnas länkar på relevanta ställen till strategier, handböcker, lathundar m.m.

---

¹⁰ I Slutrapport: OP-3.2 Övergripande strukturreform av LKC, PKC och telefonväxel, 2013-12-20, föreslås att PKC i framtiden ska benämnas RAUC, regionalt anmälnings- och utredningscenter.

8. Projektgruppens rekommendationer

8.1 Vidareutveckling av Polisens nationella utredningsdirektiv

Det finns behov av att se över och komplettera texterna i Polisens nationella utredningsdirektiv. Hänvisningar till metodstöd och checklistor m.m. är inte komplett och ett arbete återstår för att fylla på, kvalitetsgranska och uppdatera med det material som finns insamlat i detta projekt. Det kan också finnas behov av att identifiera om och inom vilka områden det saknas metodstöd. I motsvarande mån bör det elektroniska stödet för PNU kompletteras och det bör även testas av personer med olika roller inom utredningsverksamheten för att säkerställa att det är målgruppsanpassat och användarvänligt. I projektet finns en restlista där resterande åtgärder dokumenterats.

I det fortsatta arbetet ska rapporter från och beslut av Genomförandekommittén för nya Polismyndigheten beaktas, se kap. 5. Åklagarmyndighetens pågående organisationsförändring, som ska träda i kraft den 1 oktober 2014, kan komma att få betydelse för innehållet i Polisens nationella utredningsdirektiv, under avsnitten *Extern samverkan*.

Det kompletta innehållet för det fortsatta arbetet framgår av det beslutade projektdirektivet OP-15.1, Genomförande av metodstödet, polisens nationella utredningsdirektiv, 2014-08-12, se bilaga 4.

8.2 Införande av Polisens nationella utredningsdirektiv i Polismyndigheten

I sista delrapporten inom OP-4 Utredningsverksamheten, 14 mars 2014, sägs att regionpolischeferna bör verka för att sprida kunskapen om det reformerade PNU. Vidare anges att PNU måste få en betydande roll på polisens grundutbildning samt att ett införandearbete bör planeras under hösten 2014 och att en införandeorganisation bör utses inom varje region.

I detta projekt har kontakt tagits med Polishögskolan i syfte att Polisens nationella utredningsdirektiv ska ingå i de polisiära utbildningarna.

Polisens nationella utredningsdirektiv kommer, när det är infört, att ersätta Polisens nationella utredningskoncept från 2004.

8.3 Förvaltning av Polisens nationella utredningsdirektiv

I sista delrapporten inom OP-4 Utredningsverksamheten, 14 mars 2014, uttalas att PNU bör bli ett ansvarsområde som ett regionalt utvecklingscentrum ska ha ansvaret för.¹¹ Ansvaret ska omfatta utveckling och förvaltning. Projektgruppens uppfattning är att det bör göras en processbeskrivning (eller motsvarande) för hur detta arbete ska styras nationellt.¹² Troligtvis kommer en del av arbetet att utföras inom t.ex. polisregionerna p.g.a. dess omfattning. Ett centralt samrådsorgan bör finnas som ansvarar för samsyn och enhetlighet. Detta bör ledas av den kommande utvecklingsavdelningen.

De strategier, metodhandböcker m.m. som i framtiden utvecklas i Polismyndigheten bör anpassas till den nivåstruktur som används i Polisens nationella utredningsdirektiv. Det bör tas fram en mallstruktur för att säkerställa detta.

---

¹¹ Enligt förslag som för närvarande är under beredning ska utvecklingscentrum vid region Syd ansvara för områdena PNU och brottssamordning.

¹² Se även *Uppdragsdirektiv, Utvecklingsavdelningens styrprocesser för förvaltnings- och utvecklingsplaner (UTV 3)*, 2014-06-13, från Genomförandekommittén för nya Polismyndigheten.

Bilagor

1. Uppdragsdirektiv OP-15, Polisens nationella utredningskoncept (PNU), 2014-02-21

2. Polisens nationella utredningsdirektiv - Det brottsutredande uppdraget, 2014-08-29

3. Power point-presentation av det elektroniska stödet för användandet av PNU på Polismyndighetens intranät, 2014-08-29

4. Projektdirektiv OP-15.1, Genomförande av metodstödet, polisens nationella utredningsdirektiv, PNU, 2014-08-12